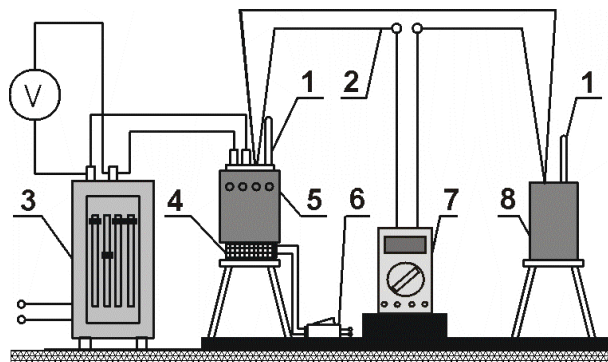

TERMOPARA

Cechowanie termopary, tzn. badanie zależności siły elektromotorycznej od różnicy temperatur złącza przeprowadzamy przy pomocy układu, którego schemat przedstawiono na Rys.6. W tym celu należy:

Rys.6. Schemat układu pomiarowego: 1 termometr, 2 termopara, 3 autotransformator, 4 układ chłodzący, 5 naczynie z grzałką, 6 przełącznik układu chłodzącego, 7 miliwoltomierz, 8 naczynie ze złączem nie ogrzewanym

1. Odczytać z termometrów temperaturę początkową t_a złącza ogrzewanego oraz temperaturę t_b złącza nieogrzewanego. Wyniki wpisać do tabeli (Tab.1.)
2. Włączyć miliwoltomierz (7) nastawiając zakres pomiarowy $20mV$.
3. Przy pomocy autotransformatora (3) ustawić napięcie zasilające grzałkę złącza gorącego termopary tak, aby wartość wskazywana przez woltomierz (V) wynosiła $70\div 80V$.
4. Przy rosnącej temperaturze t_a w zakresie $30\div 200^{\circ}C$ odczytywać co $10^{\circ}C$ wskazania miliwoltomierza, zapisując je w tabeli w kolumnie $\mathcal{E}_r$.
5. Gdy temperatura złącza ogrzewanego osiągnie wartość $200^{\circ}C$ – zwiększyć napięcie zasilające grzałkę do $150V$, kontynuując pomiary siły elektromotorycznej do temperatury $t_a \approx 330^{\circ}C$.

Tabela 1

Lp.	t_a	t_b	$\Delta t = t_a - t_b$	$\mathcal{E}_r$	$\mathcal{E}_m$	$\mathcal{E}_{sr}$	α
	$[^{\circ}C]$	$[^{\circ}C]$	$[^{\circ}C]$	$[mV]$			$[mV/^{\circ}C]$
1.							
2.							
...							
							$\alpha_{sr} = \dots$

UWAGA!!! Po skończonych pomiarach - przełącznik zakresów miliwoltomierza ustawić w pozycji „ARRET” i wyłączyć układ z zasilania.

6. Dla każdej wartości różnicy temperatur Δt obliczyć średnią wartość siły elektromotorycznej $\mathcal{E}_{sr}$ oraz stałą termopary $\alpha = \mathcal{E}_{sr}/\Delta t$.
7. Obliczyć średnią wartość stałej termopary α_{sr} .
8. Na papierze milimetrowym formatu A-4 sporządzić wykres zależności $\mathcal{E}=f(\Delta t)$, nazywanej - **krzywą cechowania termopary**.
9. Przeprowadzić analizę niepewności stałej termopary α dla zbioru danych najbliższego średniej, przyjmując przy tym następujące wartości niepewności bezwzględnych: $\Delta(\Delta t)=2^\circ$, $\Delta \mathcal{E}_{sr}=0,2\text{mV}$.

ZAGADNIENIA

Budowa metali – teoria swobodnych elektronów. Praca wyjścia elektronu z metalu. Kontaktowa różnica potencjałów – przyczyny i mechanizm jej powstawania. Termopara – budowa, siła elektromotoryczna, zastosowanie. Cechowanie termopary.